EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 2.2.2022
COM(2022) 32 final

2022/0021 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

asetuksen (EU) N:o 1025/2012 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse eurooppalaisia standardeja ja eurooppalaisia standardointituotteita koskevista eurooppalaisten standardointiorganisaatioiden päätöksistä

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Eurooppalaiset standardointiorganisaatiot ovat yksityisiä organisaatioita, ja niillä on tärkeä tehtävä eurooppalaisessa standardointijärjestelmässä. Kuten 25 päivänä lokakuuta 2012 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1025/2012[1] todetaan, eurooppalaisen standardoinnin alan sidosryhmät ovat järjestäytyneet omia tarkoituksiaan varten perustaen toimintansa kansalliseen edustukseen (Euroopan standardointikomiteassa (CEN) ja Euroopan sähkötekniikan standardointikomiteassa (Cenelec)) ja suoraan osallistumiseen (Euroopan telealan standardointilaitoksessa (ETSI)). Eurooppalaisilla standardointiorganisaatioilla (sellaisina kuin ne on määritelty asetuksessa (EU) N:o 1025/2012) on yksinoikeus laatia standardeja ja standardointituotteita vastauksena komission esittämään standardointipyyntöön. Näin toimiessaan ne noudattavat asetuksen (EU) N:o 1025/2012, jäljempänä 'standardointiasetus', 10 artiklassa säädettyjä erityisiä menettelyjä. Standardointiasetuksessa säädetään myös, että Euroopan unioni voi tukea eurooppalaisia standardointiorganisaatioita taloudellisesti.

Eurooppalaiset standardointiorganisaatiot määritellään standardointiasetuksen 2 artiklan 8 kohdassa ja liitteessä I. Eurooppalaisia standardointiorganisaatioita on kolme: CEN, CENELEC ja ETSI. Vain ne voivat tehdä standardointityötä komission pyynnöstä EU:n lainsäädännön ja politiikkojen tukemiseksi.

Tämä johtuu pääasiassa historiallisista syistä. Kun nykyiset eurooppalaiset standardointiorganisaatiot perustettiin ja niiden tehtävä standardien toimittamisessa vahvistettiin 1980-luvulla, järjestelmä rakennettiin pääasiassa Euroopan unionin sidosryhmien ympärille.

Tilanne on nykyään erilainen, ja eurooppalaisten standardointiorganisaatioiden sisäisessä hallinnossa, päätöksentekomenettelyissä ja jäsenrakenteessa on tapahtunut useita muutoksia. Eurooppalaiset standardointiorganisaatiot tekevät nyt yhteistyötä monenlaisten, myös kolmansista maista tulevien, sidosryhmien kanssa ja antavat niille mahdollisuuden osallistua paitsi tekniseen työhön myös sisäiseen politiikkaansa ja päätöksentekoon. Tällainen yhteistyö on tervetullutta. Eurooppalaisten standardointiorganisaatioiden olisi kuitenkin keskityttävä tukemaan EU:n lainsäädäntöä ja politiikkoja, joten tarvitaan suojatoimia, joilla varmistetaan menettelyn moitteettomuus ja sidosryhmien etujen tasapuolinen edustus strategisten painopisteiden ja lainsäädännöllisten tarpeiden mukaisesti. Tämä on erityisen tärkeää silloin, kun on kyse sisäisistä päätöksistä, jotka koskevat komission standardointiasetuksen 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti pyytämien standardien ja standardointituotteen laatimista. Nämä sisäiset päätökset voivat koskea esimerkiksi standardointipyyntöjen hyväksymistä, uusien työkohteiden hyväksymistä sekä eurooppalaisten standardointituotteiden hyväksymistä, tarkistamista tai peruuttamista. Erityisesti silloin, kun eurooppalaiset standardointiorganisaatiot tukevat EU:n lainsäädännön soveltamista ja kehittävät standardeja,

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1025/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, eurooppalaisesta standardoinnista, neuvoston direktiivien 89/686/ETY ja 93/15/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/9/EY, 94/25/EY, 95/16/EY, 97/23/EY, 98/34/EY, 2004/22/EY, 2007/23/EY, 2009/23/EY ja 2009/105/EY muuttamisesta ja neuvoston päätöksen 87/95/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1673/2006/EY kumoamisesta (EUVL L 316, 14.11.2012, s. 12).

jotka ovat ratkaisevan tärkeitä EU:n kansalaisille ja yrityksille, eurooppalaisten standardointiorganisaatioiden sisäisessä hallinnossa on otettava asianmukaisesti huomioon kaikkien eurooppalaisten sidosryhmien (myös pienten ja keskisuurten yritysten sekä kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden) näkemykset. Tämä on sitäkin tärkeämpää, kun otetaan huomioon, että osa eurooppalaisista standardointiorganisaatioista koostuu pääasiassa äänioikeutetuista talouden toimijoista ja että kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden ja viranomaisten osallistuminen on joissakin tapauksissa vähäistä.

Sen vuoksi tarvitaan lisäselvennystä, jotta voidaan varmistaa, että koko sisäinen päätöksentekoprosessi standardien ja standardointituotteiden antamiseksi komission standardointiasetuksen 10 artiklan 1 kohdan nojalla esittämän pyynnön perusteella vastaa EU:n toimielinten eurooppalaiseksi standardointiorganisaatioksi virallisesti tunnustetulle standardointielimelle asettamia odotuksia.

Riittävä keskinäinen valvontajärjestelmä johdonmukaisuuden varmistamiseksi EU:n lainsäädännön ja politiikkojen kanssa voitaisiin luoda edellyttämällä kansallisilta standardointielimiltä tiettyä edustusta ja päätöksentekovaltaa komission pyytämien standardien osalta.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Komissio ilmoitti ehdottavansa vuoden 2020 *uuden teollisuusstrategian* päivittämistä koskevassa aloitteessaan (COM(2021)350)[2] asetuksen (EU) N:o 1025/2012 muuttamista ja standardointistrategiaa, joka esitetään tämän ehdotuksen yhteydessä.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Ehdotettu lainsäädäntömuutos vastaa standardien poliittista merkitystä, jota korostetaan muissa komission keskeisissä aloitteissa, kuten *Euroopan digitaalisen tulevaisuuden rakentaminen* (COM(2020)67)[3] ja Global Gateway -strategia (JOIN(2021)30)[4], tai neuvoston lausumassa, jossa suhtaudutaan myönteisesti komission aikomukseen kehittää standardointistrategia eurooppalaisen standardointijärjestelmän ja sen hallinnoinnin vahvistamiseksi (neuvoston päätelmät 9.6.2020)[5].

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Tämän aloitteen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 artikla.

- **Toissijaisuusperiaate (toimet, joissa eurooppalaisilla standardointielimillä ei ole yksinomaista toimivaltaa)**

Toissijaisuusperiaate ei ole ongelma. Tällä aloitteella on tarkoitus muuttaa eurooppalaista standardointijärjestelmää koskevaa EU:n asetusta. Sillä pyritään erityisesti turvaamaan hyvän hallintotavan periaatteet toimitettaessa standardeja, jotka komissio on standardointiasetuksen 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti pyytänyt. Tällä aloitteella vahvistetaan kansallisten edustajien (eli kansallisten standardointielinten) asemaa järjestelmässä.

[2] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/fi/TXT/?uri=COM:2021:350:FIN
[3] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/fi/TXT/?uri=CELEX:52020DC0067
[4] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/fi/TXT/?uri=JOIN%3A2021%3A30%3AFIN
[5] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/fi/TXT/?uri=CELEX%3A52020XG0616%2801%29

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotettu muutos asetukseen (EU) N:o 1025/2012 on hyvin rajallinen, ja se kohdistuu eurooppalaisten standardointiorganisaatioiden komission pyynnöstä tekemään työhön. Nämä pyynnöt perustuvat julkista politiikkaa koskevaan toimivaltaan, ja siksi on tärkeää varmistaa hyvän hallintotavan periaatteet EU:n päätöksentekomenettelyjen mukaisesti. Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen, koska siinä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen sen varmistamiseksi, että asetuksen (EU) N:o 1025/2012 10 artiklan mukaiseen pyyntöön perustuva kansallinen edustus/osallistuminen eurooppalaisia standardeja ja standardointituotteita kehitettäessä taataan prosessin kaikissa vaiheissa.

- **Toimintatavan valinta**

Asetusta muuttava asetus.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Komissio on järjestänyt sidosryhmille (erityisesti eurooppalaiset standardointiorganisaatiot, kansalliset standardointielimet, EU:n jäsenvaltiot sekä teollisuuden ja kansalaisyhteiskunnan sidosryhmät) kohdennetun kuulemisen. Näille sidosryhmille annettiin mahdollisuus ilmaista näkemyksensä ja toimittaa tietoja komission työn tukemiseksi.

Standardointistrategian etenemissuunnitelmaa koskevan kuulemisen aikana sidosryhmät antoivat komission paremman sääntelyn portaalissa[6] arvokasta palautetta eurooppalaisen standardointijärjestelmän hallinnoinnista ja avoimuudesta. Komissio sai niin ikään palautetta kertomuksissa, joita eurooppalaiset sidosryhmien organisaatiot antoivat standardointiasetuksen 24 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

- **Vaikutustenarviointi**

Komissio ei tehnyt tästä aloitteesta vaikutustenarviointia. Ehdotettu aloite koskee eurooppalaisten standardointiorganisaatioiden hallinnollisia päätöksiä, jotka tehdään komission poliittisten tai oikeudellisten tarpeiden pohjalta esittämien pyyntöjen perusteella. Näihin hallinnollisiin päätöksiin kuuluvat unionin politiikkoja koskevat hallintapäätökset ja hallinnolliset päätökset. Hallinnollisten päätösten vaikutus rajoittuu tunnistettaviin sidosryhmiin. Päätelmänä voidaan todeta, että vaikutustenarviointia ja siihen liittyvää julkista kuulemista ei tarvittu, koska muutoksen soveltamisala olisi rajallinen, kohdennettu ja sillä tehtäisiin nykyiseen lainsäädäntöön hallintoon liittyviä teknisiä muutoksia.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole EU:n toimielimiin kohdistuvia talousarviovaikutuksia.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Ehdotuksen tarkoituksena on muuttaa vain kahta artiklaa.

[6] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13099-Standardisation-strategy_fi

Jotta eurooppalaiset standardointiorganisaatiot voisivat tarvittaessa mukauttaa sisäistä työjärjestystään, muutosehdotuksessa säädetään kuuden kuukauden siirtymäajasta ennen sen voimaantuloa.

Komissio auttaa eurooppalaisia standardointiorganisaatioita muuttamaan päätöksentekoa koskevia sisäisiä sääntöjään, jotka koskevat komission standardointiasetuksen 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti pyytämiä standardeja ja standardointituotteita.

2022/0021 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

asetuksen (EU) N:o 1025/2012 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse eurooppalaisia standardeja ja eurooppalaisia standardointituotteita koskevista eurooppalaisten standardointiorganisaatioiden päätöksistä

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon[7],

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1025/2012[8] vahvistetaan säännöt, jotka koskevat unionin lainsäädäntöä ja politiikkaa tukevien, tuotteisiin sekä palveluihin liittyvien eurooppalaisten standardien ja eurooppalaisten standardointituotteiden laatimista.

(2) Asetuksen (EU) N:o 1025/2012 10 artiklan mukaisesti komissio voi pyytää yhtä tai useampaa eurooppalaista standardointiorganisaatiota laatimaan eurooppalaisen standardin tai eurooppalaisen standardointituotteen.

(3) Eurooppalaiset standardit ja eurooppalaiset standardointituotteet ovat erittäin tärkeitä sisämarkkinoilla. Yhdenmukaistettujen standardien avulla voidaan esimerkiksi luoda olettama, että mikäli markkinoilla saataville asetettavat tuotteet ovat yhdenmukaistettujen standardien mukaisia, ne täyttävät niille unionin yhdenmukaistamislainsäädännössä vahvistetut olennaiset vaatimukset.

(4) Eurooppalaisten standardointiorganisaatioiden sisäiset hallinto- ja päätöksentekomenettelyt ovat muuttuneet viime vuosina. Ne ovat tämän seurauksena lisänneet yhteistyötään kansainvälisten ja eurooppalaisten sidosryhmien kanssa.

---

7 EUVL C …, …, s. ….

8 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1025/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, eurooppalaisesta standardoinnista, neuvoston direktiivien 89/686/ETY ja 93/15/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/9/EY, 94/25/EY, 95/16/EY, 97/23/EY, 98/34/EY, 2004/22/EY, 2007/23/EY, 2009/23/EY ja 2009/105/EY muuttamisesta ja neuvoston päätöksen 87/95/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1673/2006/EY kumoamisesta (EUVL L 316, 14.11.2012, s. 12).

Tällainen yhteistyö on tervetullutta, koska se edistää läpinäkyvää, avointa, puolueetonta ja yhteisymmärrykseen perustuvaa standardointiprosessia. Kun eurooppalaiset standardointiorganisaatiot toteuttavat standardointipyyntöjä unionin lainsäädännön ja politiikkojen tukemiseksi, sidosryhmien rajoittamaton osallistuminen niiden sisäiseen päätöksentekoon voi kuitenkin johtaa päätöksiin, joissa ei oteta täysin huomioon unionin etuja, poliittisia tavoitteita ja arvoja eikä yleisiä etuja yleensä.

(5) Kansalliset standardointielimet ovat keskeisessä asemassa standardointijärjestelmässä sekä unionin tasolla asetuksen (EU) N:o 1025/2012 mukaisesti että jäsenvaltioiden tasolla. Kansallisilla standardointielimillä on näin ollen parhaat edellytykset varmistaa, että unionin edut, poliittiset tavoitteet ja arvot sekä yleiset edut yleensä otetaan asianmukaisesti huomioon eurooppalaisissa standardointiorganisaatioissa. Kansallisten standardointielinten roolia eurooppalaisten standardointiorganisaatioiden päätöksentekoelimissä on sen vuoksi tarpeen vahvistaa, kun päätökset koskevat eurooppalaisia standardeja ja eurooppalaisia standardointituotteita, joita komissio on asetuksen (EU) N:o 1025/2012 10 artiklan 1 kohdan nojalla pyytänyt.

(6) Eurooppalaisten standardointiorganisaatioiden päätöksentekoelimiin voivat osallistua kansallisten standardointielinten lisäksi muun muassa unioniin liittyvien maiden, ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden kansalliset standardointiorganisaatiot. Jotta kyseisten organisaatioiden osallistumista asianomaisten päätöksentekoelinten työhön ei estettäisi, on tarpeen säätää vain, että silloin, kun on kyse asetuksen (EU) N:o 1025/2012 10 artiklan 1 kohdan nojalla pyydettyjä eurooppalaisia standardeja ja eurooppalaisia standardointituotteita koskevista päätöksistä, kyseisissä päätöksentekoelimissä päätöksentekoon osallistuvat yksinomaan kansallisten standardointielinten edustajat, mutta muulle eurooppalaisten standardointiorganisaatioiden päätöksentekoelinten tekemälle työlle ei aseteta mitään vaatimuksia.

(7) Jotta voidaan tehokkaasti täyttää vaatimus, jonka mukaan yksinomaan kansallisten standardointielinten edustajat voivat tehdä eurooppalaisten standardointiorganisaatioiden päätöksentekoelimissä päätöksiä, jotka koskevat komission asetuksen (EU) N:o 1025/2012 10 artiklan 1 kohdan nojalla pyytämiä eurooppalaisia standardeja ja eurooppalaisia standardointituotteita, on tarpeen säätää, että komissio voi esittää tällaisia pyyntöjä ainoastaan eurooppalaiselle standardointiorganisaatiolle, joka täyttää kyseisen vaatimuksen.

(8) Sen vuoksi asetusta (EU) N:o 1025/2012 olisi muutettava.

(9) Jotta eurooppalaiset standardointiorganisaatiot voisivat tarvittaessa mukauttaa työjärjestyksensä tämän asetuksen vaatimuksiin, sen soveltamista olisi lykättävä,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetuksen (EU) N:o 1025/2012 10 artikla seuraavasti:

1) Korvataan 1 kohdan ensimmäinen virke seuraavasti:

”Komissio voi Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa määritellyn toimivallan rajoissa pyytää yhtä tai useampaa eurooppalaista standardointiorganisaatiota laatimaan eurooppalaisen standardin tai eurooppalaisen standardointituotteen tietyssä määräajassa, edellyttäen, että asianomainen eurooppalainen standardointiorganisaatio täyttää 2 a kohdan vaatimukset.”

2) Lisätään 2 a kohta seuraavasti:

”2 a. Kunkin eurooppalaisen standardointiorganisaation on varmistettava, että yksinomaan kyseisen organisaation toimivaltaiseen päätöksentekoelimeen kuuluvien kansallisten standardointielinten edustajat tekevät seuraavia 1 kohdassa tarkoitettuja eurooppalaisia standardeja ja eurooppalaisia standardointituotteita koskevia päätöksiä:

a) standardointipyyntöjen hyväksymistä, hylkäämistä ja toteuttamista koskevat päätökset;

b) uusien työkohteiden hyväksymistä koskevat päätökset;

c) eurooppalaisten standardien tai eurooppalaisten standardointituotteiden hyväksymistä, tarkistamista ja peruuttamista koskevat päätökset.”

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan [...] päivästä [...]kuuta [...] [*Julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on 6 kuukautta tämän asetuksen voimaantulopäivästä*].

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*